

UZASADNIENIE

Na podstawie upoważnienia zawartego w art. 30 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189, z późn. zm.) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy oraz po zasięgnięciu opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, corocznie wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, oraz dla nauczycieli, których tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ustala się na podstawie art. 42 ust. 7 tej ustawy, oraz sposób udokumentowania prawa do określonej stawki wynagrodzenia zasadniczego.

Zgodnie z art. 30 ust. 1 ustawy – Karta Nauczyciela wynagrodzenie zasadnicze jest składnikiem wynagrodzenia nauczycieli. W świetle art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela podstawą kształtowania średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego jest kwota bazowa, ustalana corocznie w ustawie budżetowej. Kwota bazowa po odniesieniu jej do stałych wskaźników procentowych, określonych w ww. art. 30 ust. 3 corocznie determinuje wysokość kwotową średnich wynagrodzeń nauczycielskich na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.

W ustawie budżetowej na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r. (Dz. U. poz. 291) od 1 kwietnia 2018 r. kwota bazowa dla nauczycieli została ustalona w wysokości 2 900,20 zł, co stanowi wzrost o 5,35% w stosunku do wysokości kwoty bazowej z roku 2017. W związku z powyższym, zgodnie z art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, wzrośnie wysokość średnich wynagrodzeń nauczycieli. W celu zachowania dotychczasowej relacji wynagrodzenia zasadniczego do wynagrodzenia średniego, projektowana nowelizacja zakłada wzrost wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli o 5,35% w stosunku do roku 2017.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018 (Dz. U. poz. 2371) podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli w związku z kwotą bazową obowiązującą od dnia 1 kwietnia 2018 r. następuje nie później niż do 30 kwietnia 2018 r., z wyrównaniem od dnia 1 kwietnia 2018 roku.

Projekt rozporządzenia przewiduje również zmiany w zakresie punktu 4 załącznika do projektu rozporządzenia, tj. tabeli: Wysokość minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego w złotych obowiązujących od 1 kwietnia 2018 r.

Zmiana dotyczy likwidacji ostatniego (czwartego) poziomu wykształcenia w podziale na stopnie awansu zawodowego nauczycieli (*pozostałe wykształcenie*) i połączenia go z trzecim poziomem wykształcenia (*tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych*).

Dla nauczycieli obecnego (likwidowanego) czwartego poziomu wykształcenia (*pozostałe wykształcenie*) będą obowiązywały minimalne stawki wynagrodzenia zasadniczego takie same jak dla nauczycieli trzeciego poziomu wykształcenia. Nauczyciele otrzymujący obecnie wynagrodzenie zasadnicze zgodnie ze stawkami z czwartego poziomu wykształcenia to w szczególności nauczyciele, którzy ukończyli:

- studium nauczycielskie;
- studium wychowania przedszkolnego;
- studium nauczania początkowego;
- pedagogiczne studium techniczne.

Ponadto są to osoby posiadające tytuł mistrza w zawodzie, tytuł zawodowy trenera lub instruktora sportu, zaświadczenie potwierdzające posiadanie przygotowania do prowadzenia zajęć edukacyjnych w zakresie udzielania pierwszej pomocy, świadectwo złożenia państwowego nauczycielskiego egzaminu z danego języka obcego stopnia I lub II.

Z danych Systemu Informacji Oświatowej (stan na 30.09.2017 r.) wynika, iż łączna liczba etatów nauczycieli w czwartym poziomie wykształcenia (*pozostałe wykształcenie*) wynosi ok. 3 700, co stanowi ok. 0,6% w stosunku do łącznej liczby etatów nauczycieli otrzymujących minimalne wynagrodzenie zasadnicze zgodnie z załącznikiem do projektu rozporządzenia.

Analizie poddano 3 571 etatów osób otrzymujących wynagrodzenie z czwartego poziomu wykształcenia. W badanej grupie zaszeregowania, w podziale na poszczególne stopnie awansu zawodowego nauczycieli, średnio wynagrodzenia miesięczne kształtowały się na poziomie:

Stopień awansu zawodowego	Średnie wynagrodzenie na 1 etat	Liczba etatów w danym stopniu awansu
nauczyciel stażysta	2 001 zł	207
nauczyciel kontraktowy	2 266 zł	409
nauczyciel mianowany	2 566 zł	2 341
nauczyciel dyplomowany	3 047 zł	614

4 poziom wykształcenia: **Pozostałe wykształcenie**

Powyższe rozwiązanie, tj. likwidacja czwartego poziomu wykształcenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdyż wynagrodzenie zasadnicze jest tylko jednym z elementów wynagrodzenia średniego. Tak więc koszty związane ze wzrostem wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, w związku z przeniesieniem czwartego poziomu wykształcenia do trzeciego, uwzględnione zostaną przez jednostki samorządu terytorialnego w polityce kształtowania wydatków ponoszonych na wynagrodzenia średnie nauczycieli. Ponadto, wypłata wyższego wynagrodzenia zasadniczego, które otrzymywać będą nauczyciele z obecnego czwartego poziomu wykształcenia, wpłynie na uniknięcie sytuacji, w której nauczyciele nie osiągają wynagrodzenia równego płacy minimalnej, a co za tym idzie konieczności wypłaty przez jednostki samorządu terytorialnego wyrównania.

Wynagrodzenie zasadnicze przewidziane dla nauczyciela stażysty oraz nauczyciela kontraktowego legitymującego się wykształceniem określonym dla trzeciego poziomu wykształcenia jest nieznacznie niższe od wysokości płacy minimalnej i otrzymywane przez tych nauczycieli dodatki do wynagrodzenia umożliwiają osiągnięcie płacy minimalnej bez konieczności wypłaty wyrównania, a nawet przewyższają wysokość płacy minimalnej.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 2018 r. Zgodnie bowiem z art. 10 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018, podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli następuje nie później niż do dnia 30 kwietnia 2018 r., z wyrównaniem od dnia 1 kwietnia 2018 r.

Przedmiot niniejszej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. W szczególności regulacja nie mieści się w zakresie przedmiotowym zagadnień

podlegających konsultacjom z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z art. 2 ust. 1 decyzji Rady z dnia 29 czerwca 1998 r. (98/415/WE) w sprawie konsultacji Europejskiego Banku Centralnego udzielanych władzom krajowym w sprawie projektów przepisów prawnych (Dz. Urz. UE L 189 z 03.07.1998, s. 42).

Projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i w związku z tym nie podlega procedurze notyfikacji aktów prawnych, określonej w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Jednocześnie odnosząc się do § 12 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283) należy stwierdzić, że projekt rozporządzenia uwzględnia regulacje, w stosunku do których nie ma możliwości, aby mogły być podjęte za pomocą alternatywnych środków.